

Csanády András laudációja a Wesselényi Miklós díjjal való kitüntetése alkalmából

Kolozsvár, 2015. július 4.

VINCZE MÁRIA¹

A Romániai Magyar Közgazdász Társaság vezetősége úgy döntött, hogy 2015-ben a Wesselényi Miklós díjat Csanády András magyarországi gazdaságfilozófusnak adományozza az erdélyi közgazdász társadalom szakmai támogatása terén kifejtett munkásságáért és az Erdélyben végzett szociológiai felmérő és gazdaságfejlesztő tevékenysége elismeréséül.

Csanády András 1929-ben született Budapesten. Erdélyi gyökerekkel rendelkezik és rendszeresen járja Erdélyt, különösen 1990 óta. Lelkesen szervez, kezdeményez, kutat, tudományos munkát végez, és kritikusan, szókimondóan nevel mindnyájunkat.

1990 legelején, egy Kolozsváron tartott találkozón javasolta az RMKT megalakítását, a magyarországi Közgazdasági Társaság mintájára. Miután 1990 nyarán az erdélyi közgazdászok hivatalosan bejegyezték a szakmai szervezetüket, azaz megalakult az RMKT, Csanády András már szeptemberben jelezte, hogy a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem (ma Corvinus) tanárai és más neves akadémiai kutatók, elsősorban egykori Rajk-szakkollégisták vállalták, hogy hétvégi tanfolyamokat tartanak négy erdélyi városban: Nagyváradon, Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Székelyudvarhelyen. A cél az volt, hogy a modern kapitalista közgazdaságtani ismereteket átadják az erdélyi magyar közgazdászoknak, akiknek 1989 előtt nemigen volt alkalmuk elsajátítani ezeket. Később kezdeményezője és segítője volt a magyarországi tanfolyamok megszervezésének, amelyeket dr. Kocsis Károly irányított. 23 erdélyi fiatal szakembernek biztosítottak mesterképzési lehetőséget, és több alkalommal szerveztek 1-2 hetes továbbképzőket is erdélyi közgaz-

¹ Emerita professzor, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, e-mail: vincze.mariamagdolna@yahoo.com.

dászoknak, oktatóknak, kutatóknak, amelyek kezdeményezői között ott volt Csanády András is.

Alkalmam volt személyesen is megtapasztalni, hogy Csanády András kapcsolatait is felhasználva harcolt az erdélyi magyar oktatás magyarországi támogatásáért, és a Sapientia egyetem megalakulása óta is foglalkoztatja annak működése, fejlődése.

Külön érdeme, hogy figyelemmel kísérte azoknak az erdélyi közgazdászoknak és társadalomtudományok iránt érdeklődőknek a felkészülését és későbbi pályáját, akik magyarországi ösztöndíjasok voltak. Sok esetben saját lakásán biztosított szállást, ellátást azoknak, akik csak néhány napra mentek dokumentációs céllal.

Csanády András rendszeresen tartott előadásokat egyetemi hallgatóknak, az RMKT tagságának, vállalt előadásokat az Erdélyi Múzeum-Egyesület keretében kisvállalkozóknak és vidéki gazdálkodóknak. Csak néhány címet említek: *A hagyományos és a magasan fejlett tőkés gazdálkodás viszonya, valamint e viszony gazdaságtudományi ábrázolásának nehézségei; Az új társadalmi formák érlelődésének logikája – Románia távlati esélye a gazdasági előnyomulásra, vagy Az Európai Unióhoz való csatlakozás veszélyei egy liberális gazdaságpolitika számára Romániába*. Rendszeresen részt vett és előadásokat tartott, illetve hozzászólásaival tartalmas vitákat kezdeményezett az RMKT vándorgyűlésein. Sokat beszélgetett politikai döntéshozókkal, akiknek a gazdaság stratégiai nehézségeire hívta fel a figyelmét.

Kovászna megyében egy stratégiai kutatási intézetet is sikerült kezdeményeznie, mely viszont nem működött sokáig, mert a döntéshozók azonnali sikerekben bíztak, ami nyilván nem volt biztosítható.

1997 decemberében az MTA Politikai Tudományok Intézete keretében konferenciát szervezett *Kelet-európai hagyományos régiók megélhetésének szerkezete* témával, melynek előadásait 1998-ban kötetbe is szerkesztette *Hagyományos térségek megélhetési szerkezete* címmel – ebben három erdélyi szakember is publikált. Csanády Andrásnak több tanulmánya jelent meg magyarországi szaklapokban, amelyekben az erdélyi gazdasági-társadalmi problémákra hívta fel a figyelmet.

Fejlesztési tervezeteket dolgozott ki például a középfokú közgazdászképzés fejlesztésére, amit el is juttatott Kötő Józsefnek, akkori oktatási államtitkárnak, tankönyvvázlatot állított össze a vásárhelyi kántortanítók számára, és kitartóan szorgalmazta a vidéki fiatalok agrárismereteinek elmélyítését.

Kezdetektől ösztönözte az RMKT-tagokat, hogy vegyenek részt a gazdasági valóság kutatásában, és segítsék szaktanácsaikkal a politikai döntéshozókat.

Csanády András behatóan kutatja az erdélyi és főleg a székely vidék gazdasági és társadalmi lemaradásának okait és kitörési esélyeit, kiemelten a foglalkoztatás problémakörét, ösztönözve az RMKT tagságát is, hogy foglalkozzon többet ezzel a kérdéssel.

Csanády András az erdélyi hagyományos térségek tanulmányozásában maradandót alkotott, és remélhetőleg folytatja munkáját a jövőben is, ehhez kívánunk erőt, egészséget.

Csanády András az erdélyi közgazdász társadalom élő lelkiismerete, és kívánjuk, hogy még sokáig az is maradjon.
